

ILMARINEN TAMMI-KESÄKUU 2018

Osavuosisikatsaus 1.1.–30.6.2018

Katsauksessa esitetyt vertailuluvut vuodelta 2017 ovat Ilmarisen lukuja ennen Eteran sulautumista.

ILMARINEN

PAREMPAA
ELÄMÄÄ,
OLE HYVÄ.

ILMARISEN ALKUVUOSI

- Toinen vuosineljännes käänsi sijoitustuoton plussalle. Sijoitukset tuottivat alkuvuonna 1,1 %. Vakavaraisuusaste oli 126,6 %.
- Integraation toimeenpano etenee suunnitellusti ja ensimmäiset 6 kk näyttää, että synergiatavoitteet saavutetaan. Tietojärjestelmäintegraatiot ja tulorekisteriin valmistautuminen työllistävät loppuvuonna.
- Asiakastyytyväisyys työkykypalveluihin erinomaisella tasolla. Ensimmäiset Työkykymestarit valmistuivat ja lanseerasimme Työyhteisövire-tutkimuksen asiakasyrityksille.
- Saimme kansainvälistä tunnustusta vastuullisen sijoittamisen edistämisestä. Menestyimme raportointikilpailussa ja ilmastostrategiamme huomioitiin globaalina best practise -esimerkkinä.
- Jouko Pölönen aloitti Ilmarisessa toukokuussa ja ottaa vastaan toimitusjohtajan tehtävät 1.8.2018.

ILMARISEN ALKUVUOSI 2018

Tiivistelmä tunnusluvuihin

TIIVISTELMÄ TUNNUSLUVUISTA	1.1.-30.6.2018	1.1.-30.6.2017	1.1.-31.12.2017
Vakuutusmaksutulo, milj.e	2 682	2 124	4 312
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoihin, milj.e	525	1 405	2 693
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	1,1	3,8	7,2
	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Vastuvelka, milj.e	39 998	32 555	33 391
Vakavaraisuuspääoma, milj.e ¹⁾	9 781	8 949	9 421
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,6	1,9	1,8
Eläkevarat , milj.e	46 490	38 636	39 634
% vastuvelasta	126,6	130,1	131,2
TYEL-palkkasumma, milj.e ²⁾	20 345	16 675	16 709
YEL-työtulosumma, milj.e ²⁾	1 649	1 462	1 484

1) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)

2) Arvio vakuutettujen koko vuoden palkka- ja työtulosummasta

AVAINLUKUJA

ILMARINEN

AVAINLUKUJA TAMMI-KESÄKUUN 2018

2,7
mrd €

Vakuutusmaksutulo

2,8
mrd €

Maksoimme eläkkeitä

46,3
mrd €

Sijoitusvarallisuus

126,6
%

Vakavaraisuusaste

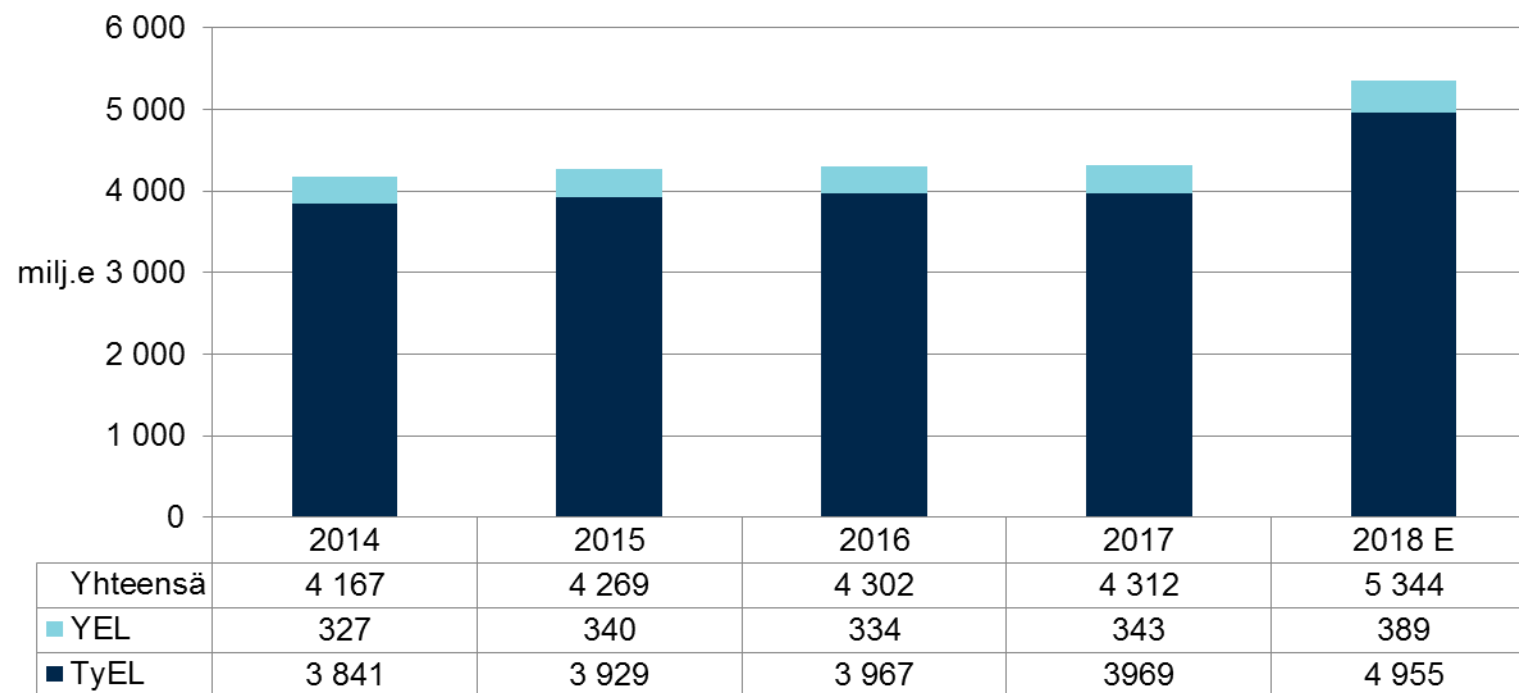

MYYNТИ JA SIIRTOTULOS

ILMARINEN

KOKO VUODEN MAKSUTULO YLI 5 MILJARDIA EUROA

Vakuutusmaksutuloennuste

NETTOASIAKASHANKINTA 44 MILJONAA EUROA VUODEN ALKUPUOLISKOLLA

Nettoasiakashankinta, milj. euroa

	H1/2018	H1/2017	Muutos
Nettoasiakashankinta, milj. euroa	44	83	-46 %
TyEL-vakuutusten nettomyynti (uusmyynti ja nettosiirrot)	26	42	-38 %
TyEL-vakuutusten uusmyynti	57	49	15 %
TyEL-vakuutusten nettosiirrot	-31	-7	333 %
YEL-vakuutusten nettomyynti (uusmyynti ja nettosiirrot)	19	41	-55 %
YEL-vakuutusten uusmyynti	20	18	11 %
YEL-vakuutusten nettosiirrot	-2	23	-107 %

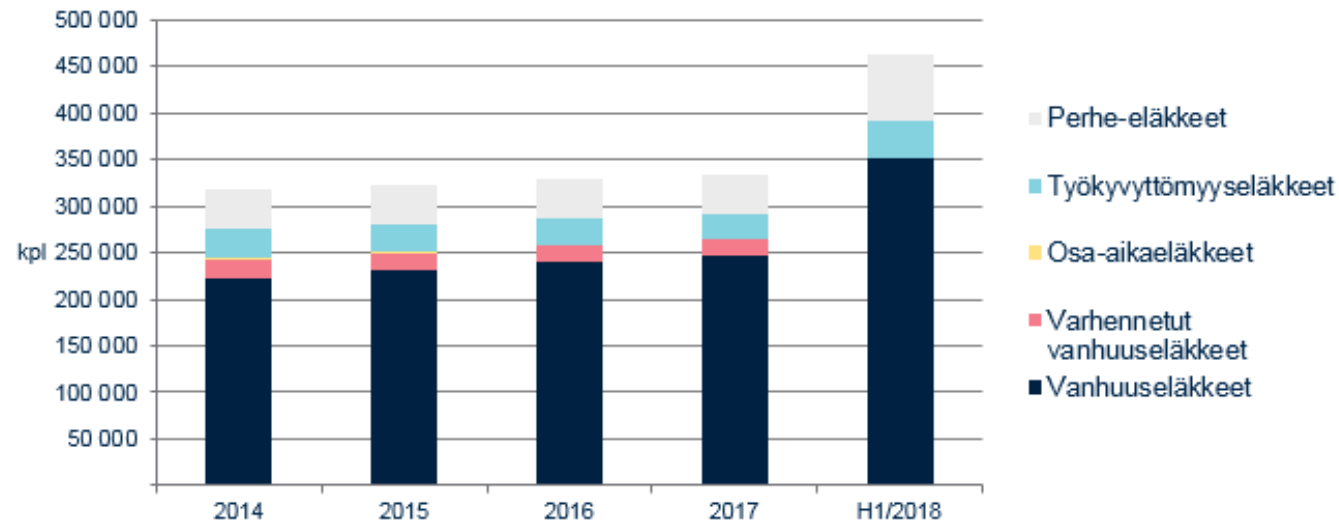
ELÄKKEET

ILMARINEN

ELÄKKEENSAAJIA LÄHES 470 000

ELÄKKEITÄ MAKSETTU 2,8 MILJARDIA EUROA

Maksussa olevat ja maksetut eläkkeet

UUSIEN ELÄKEPÄÄTÖSTEN MÄÄRÄ KASVAA

Eläkepäätösten lukumäärä

	E2018	2017	Muutos-%
Uudet eläkepäätökset			
Vanhuuseläkkeet	12 970	12 393 ¹⁾	5
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	3 100	2 996	3
Osa-aikaeläkkeet	0	94	
Työkyvyttömyyseläkkeet	7 833	6 302	24
Perhe-eläkkeet	4 741	3 332	42
Kuntoutuksen päätökset	4 450	3 485	28
Uudet eläkepäätökset yhteensä	33 129	28 604	16

1) Vuoden 2017 vertailulukuihin vaikutti eläkekäsittelyn tietojärjestelmä uudistuksesta johtuva poikkeuksellinen työjonojen purkaminen

LIIEKEKULUT JA HENKILÖSTÖ

ILMARINEN

HOITOKUSTANNUSTULOSENNUSTE 39

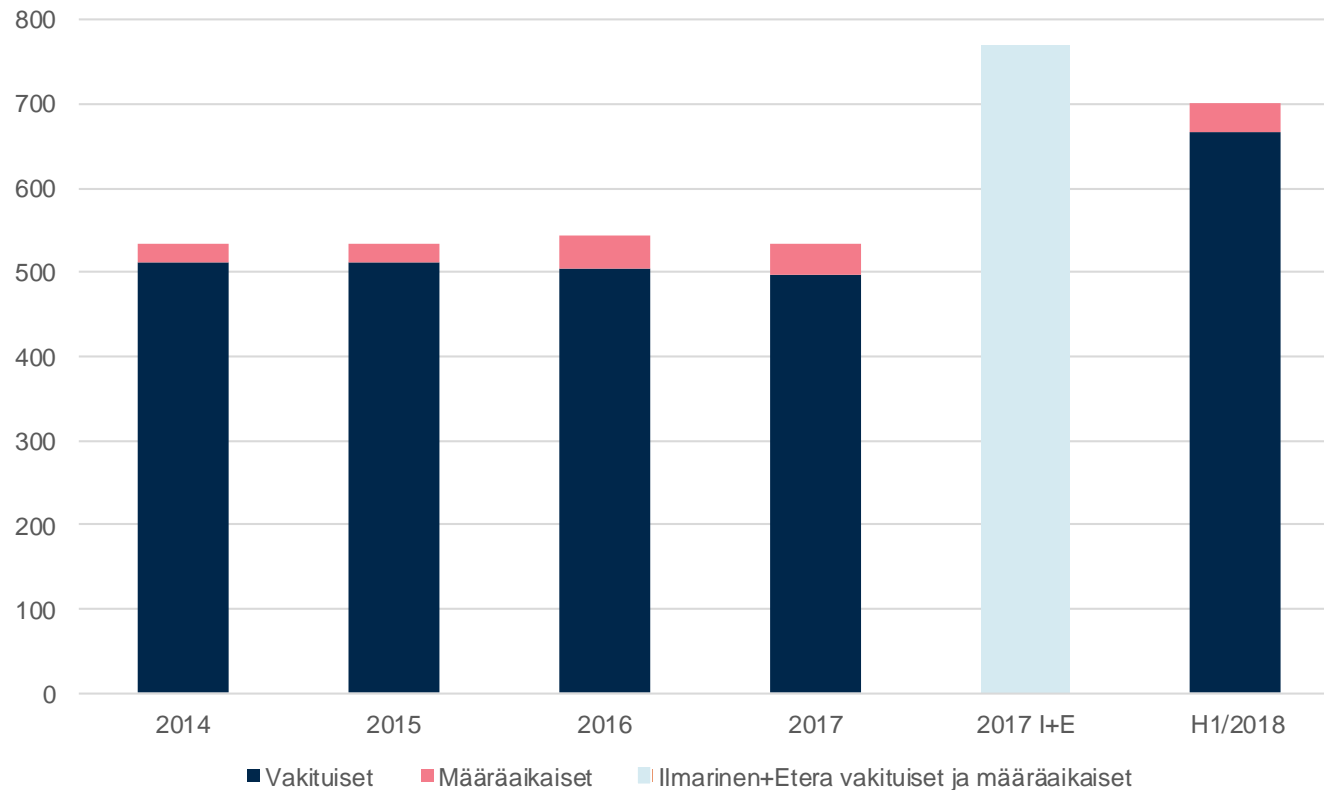
MILJOONAA EUROA

Hoitokustannustulos, hoitokulusuhde ja kokonaisliikekulut

Milj. euroa	2018					
	Ennuste	2017 I+E	2017	2016	2015	2014
Maksun hoitokustannusosat ja muut vastaavat tuotot	179,1	174,7	134,3	143,7	144,5	142,1
Hoitokustannustuotoilla katettavat liikekulut	139,7	143,2	108,9	107,6	109,1	108,1
Hoitokustannustulos	39,4	31,5	25,4	36,1	35,4	34,0
Hoitokustannustuotoilla katettavat liikekulut % hoitokustannustulosta	78,0	82,0	81,1	74,9	75,5	76,0
Kokonaisliikekulut	191,3	199,6	150,3	147,2	150,7	149,8

HENKILÖSTÖVÄHENNYKSET TOTEUTETAAN SUUNNITELMAN MUKAISINA

Henkilötyövuodet keskimäärin

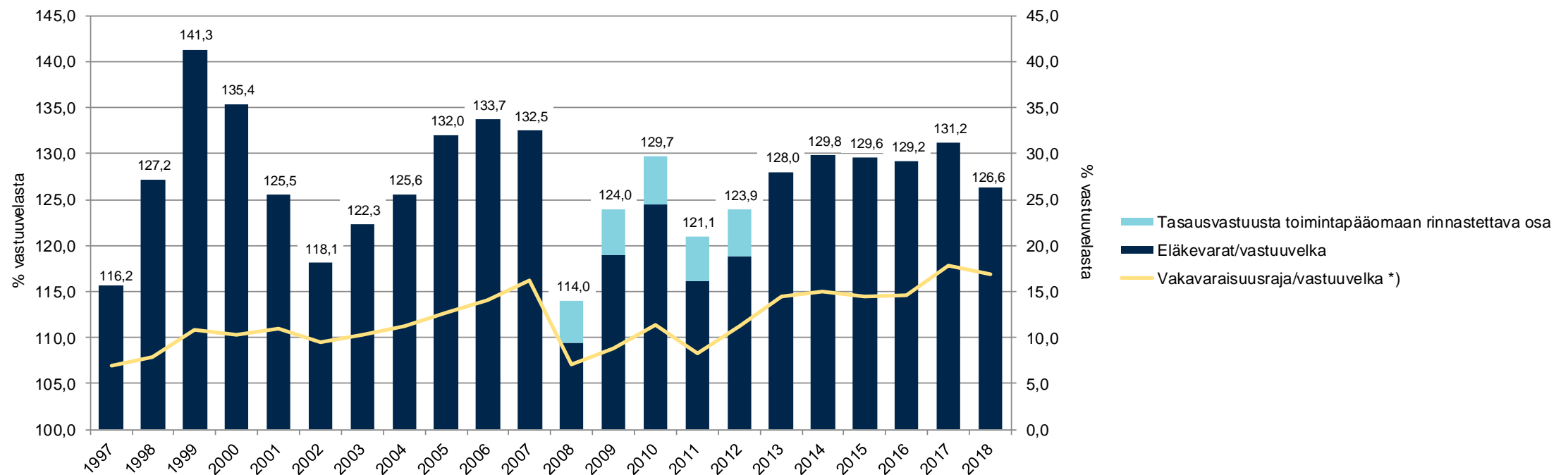

OSAVUOSITULOS JA VAKAVARAISSUUS

ILMARINEN

VAKAVARAISUUSASTE LASKI MUTTA ON EDELLEEN HYVÄLLÄ TASOLLA

Vakavaraisuusaste oli 1,6 (1,9).

Eläkevarat vasemman ja vakavaraisuusraja oikean asteikon mukaan.

Aikaisempien vuosien osalta sovelletaan vuoden 2017 esitystapaa.

*) Vakavaraisuusraja muuttui 1.1.2017 uuden lainsäädännön tultua voimaan. Vakavaraisuuspääoman määrä pysyi lähes ennallaan, mutta vakavaraisuusrajan laskentaperiaatteet muuttuivat.

16 Tämän seurauksena vakavaraisuusastetta kuvaava suhdeluku vakavaraisuuspääoma/vakavaraisuusraja pieneni.

VAKAVARAISUUSASTE 126,6%

Vakavaraisuuspääoma ja sen rajat

	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Vakavaraisuusraja, milj.e	6 189,1	4 796,9	5 372,7
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, milj.e	18 567,2	19 187,7	16 118,1
Vakavaraisuuspääoma, milj.e	9 781,3	8 948,6	9 420,7
Vakavaraisuusaste % ¹⁾	126,6	130,1	131,2
Vakavaraisuusasema ²⁾	1,6	1,9	1,8

KOKONAISTULOS

Tulosanalyysi

milj. euroa	H1/2018	H1/2017	2017
Tuloksen synty			
Vakuutusliikkeen tulos	1,8	3,0	13,3
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo in	-523,1	532,7	1 038,8
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in	508,4	1 405,3	2 693,4
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-1 031,5	-872,6	-1 654,6
Hoitokustannustulos	19,7	11,9	25,4
Muu tulos	0,0	-	0,9
Kokonaistulos	-501,7	547,5	1 078,4
Tuloksen käyttö			
Vakavaraisuuden muutokseen	-570,2	491,0	958,4
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	-425,8	424,3	731,6
Arvostuserojen muutokseen	-149,0	64,1	221,4
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	0,0	0,0	0,3
Tilikauden voittoon	4,6	2,6	5,2
Siirtoon asiakashyvityksiin	68,5	56,5	120,0
Yhteensä	-501,7	547,5	1 078,4

TASE KÄYVIN ARVOIN

milj. euroa	H1/2018	H1/2017	2017
Vastaavaa			
Sijoitukset	44 780,6	38 507,2	39 355,1
Saamiset	5 248,0	4 243,2	9 401,6
Muu omaisuus	4,7	3,7	3,8
Vastaavaa yhteensä	50 033,3	42 754,1	48 760,5
Vastattavaa			
Oma pääoma	172,7	106,5	109,0
Poistoero	5,9	5,1	5,4
Arvostuserot	6 765,4	6 028,3	6 185,6
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 899,4	2 848,5	3 159,7
Toimintapääoman muut erät	-61,9	-39,8	-39,0
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	9 781,4	8 948,6	9 420,7
Ositettu lisävakuutusvastuu (asiakashyvytyksiin)	136,3	107,5	119,9
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	600,8	559,0	676,4
Varsinainen vastuovelka *)	35 998,2	29 040,1	29 434,8
Muut velat	3 516,7	4 098,9	9 108,7
Vastattavaa yhteensä	50 033,3	42 754,1	48 760,5

SIJOITUS- TOIMINTA

ILMARINEN

KESKEISIÄ HAVAINTOJA TOIMINTAYMPÄRISTÖSTÄ

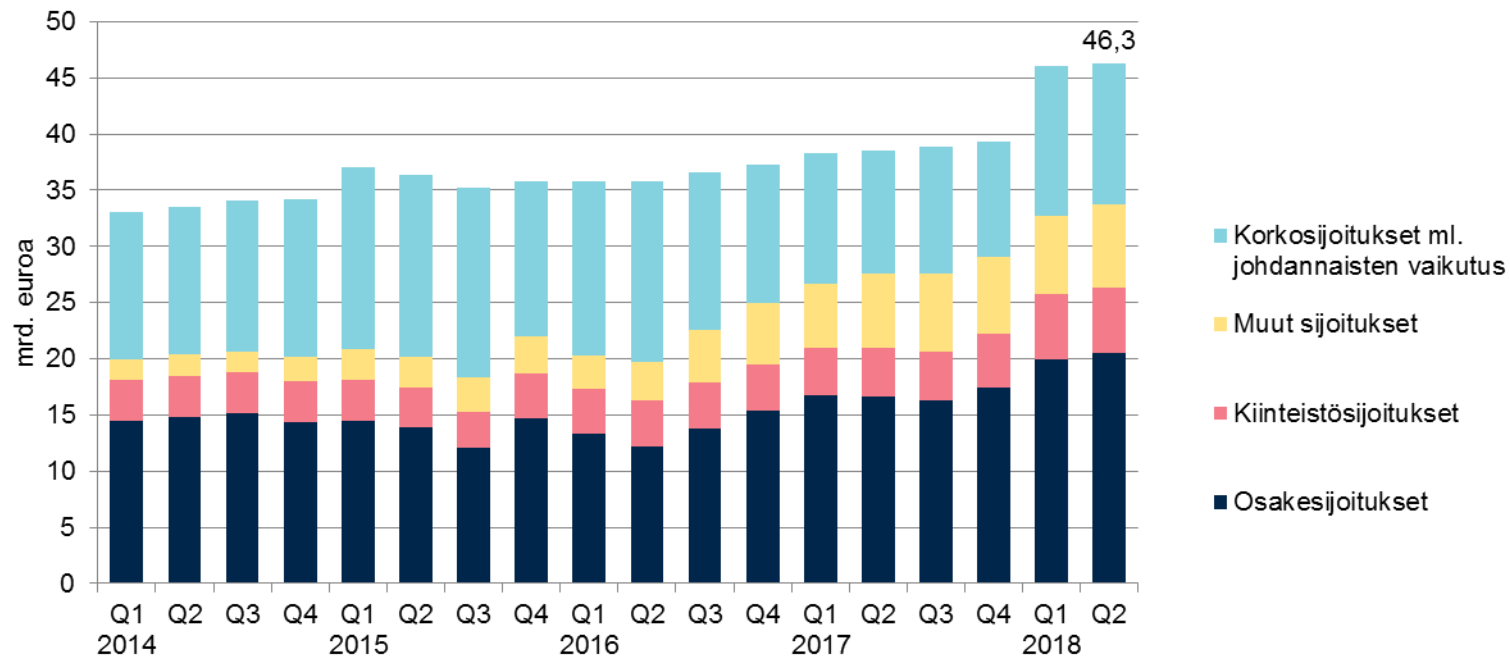
Tammi–kesäkuu 2018

- Kasvunäkymät ovat edelleen suotuisat; työttömyys laskee maailmanlaajuisesti, yritysten tuloskunto on vahva ja inflaationäkymät ovat edelleen vakaat.
- Toisen vuosineljänneksen aikana:
 - poliittiset tapahtumat heiluttivat markkinoita voimakkaasti
 - dollari vahvistui merkittävästi, mikä painoi kehittyvien maiden korko- ja osakesijoituksia.
 - Suomen osakemarkkina tuotti edelleen vahvasti.
- Tulevaisuuden näkymät:
 - Lyhyellä tähtämellä arvostustasoista johtuen osakemarkkinan kyky kestää negatiivisia yllätyksiä on heikko
 - Pidemmällä tähtämellä suotuisaa talous- ja tuloskehitystä varjostaa kauppasodan uhka

SIJOITUSVARALLISUUS 46,3 MILJARDIA EUROA

Sijoitusjakauma riskin mukaan

PARAS TUOTTO LISTAAMATTOMISTA SJOITUKSISTA

Tammi–kesäkuu 2018

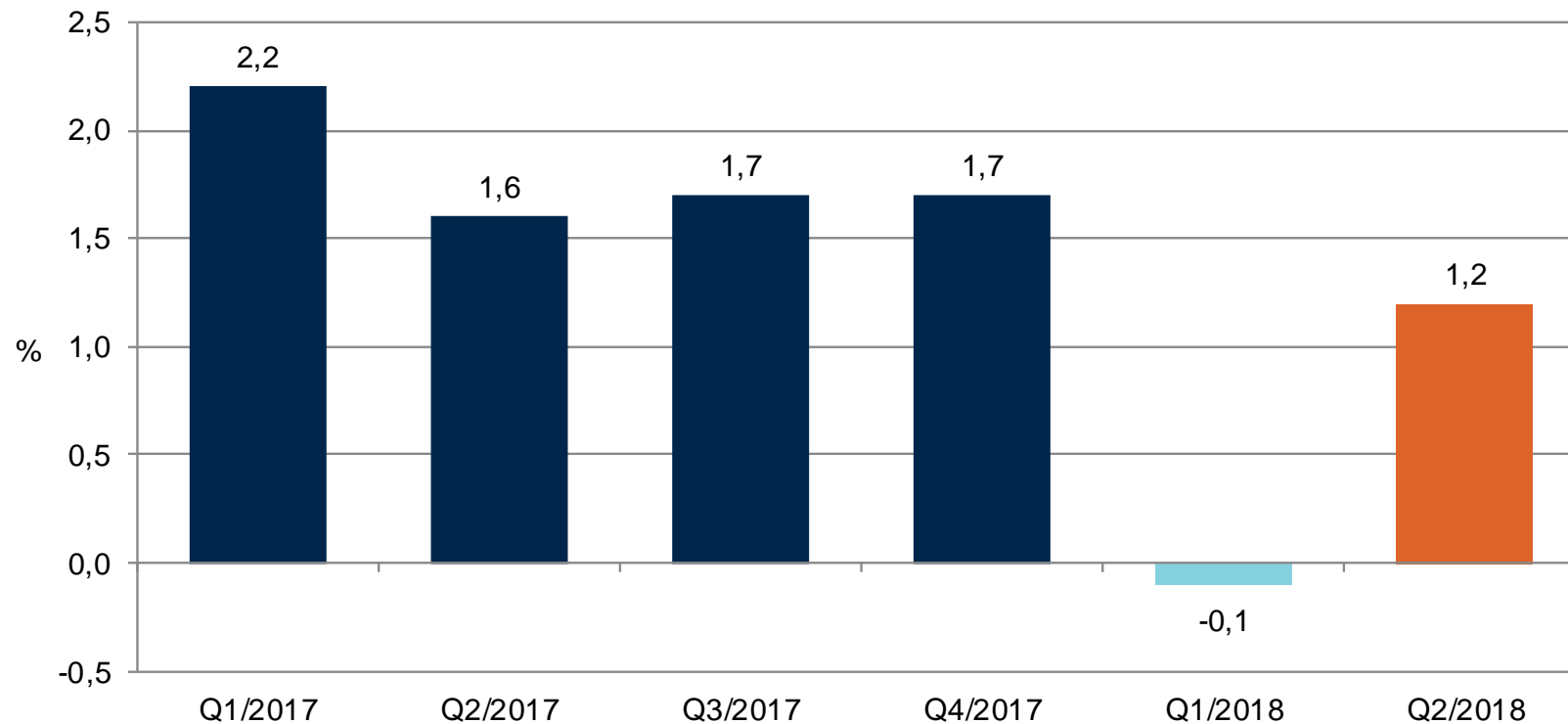
- Sijoitustuotto 1,1 %
 - Osakesijoitusten tuotto 2,4 %
 - Korkosijoitusten tuotto -0,1 %
 - Kiinteistösijoitusten tuotto 2,9 %
- Pitkän aikavälin tuotto hyvällä tasolla
 - Nimellistuotto 5,8 %
 - Reaalituotto 4,2 %

TOISEN NELJÄNNEKSEN TUOTTO 1,2 %

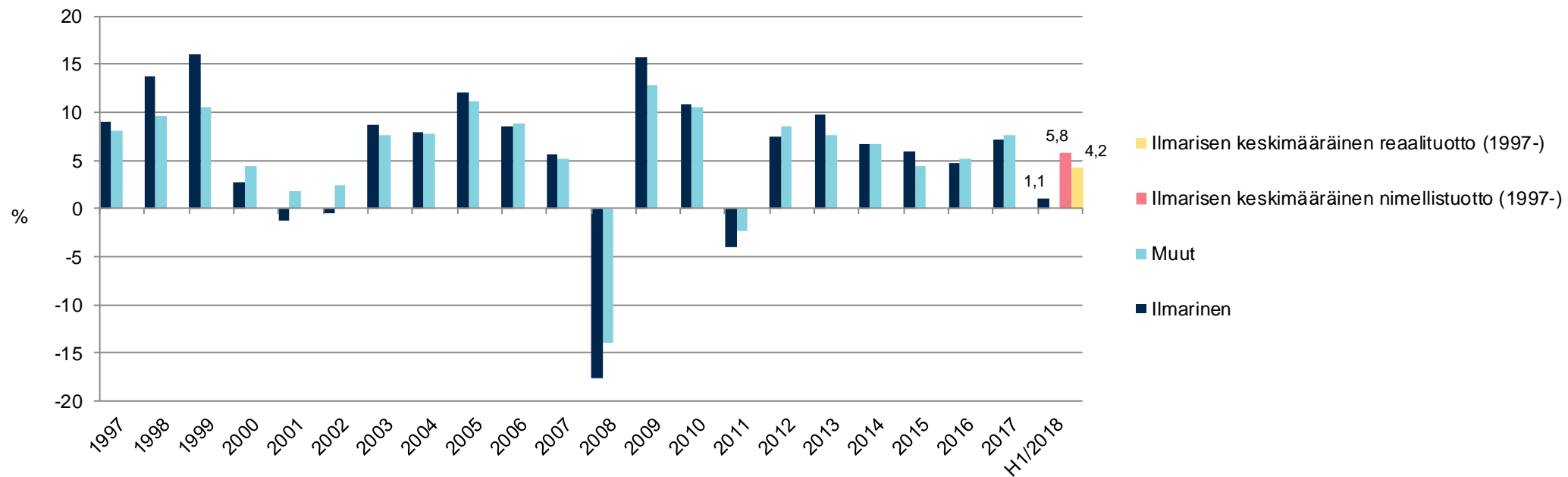
12 KUUKAUDEN TUOTTO 4,4 %

Sijoitustuotot neljännesvuosittain

SIJOITUSTEN REAALINEN KESKITUOTTO PITKÄLLÄ AIKAVÄLILLÄ 4,2%

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

SIJOITUKSET TUOTTIVAT ALKUVUONNA 1,1 %

Sijoitusten jakauma ja tuotto

	Perusjakauma milj. e	%	Riskijakauma milj. e	%	Tuotto %	Volatiliteetti
Korkosijoitukset	17 748,7	38,3	12 522,1	27,1	-0,1	
Lainasaamiset	916,3	2,0	916,3	2,0	1,7	
Joukkovelkakirjalainat	15 794,5	34,1	3 992,8	8,6	-0,2	1,5
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	5 876,7	12,7	3 792,9	8,2	-1,6	
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	9 917,8	21,4	199,9	0,4	0,6	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset (ml. sijoituksiin kohdistuvat saamiset ja velat)	1 038,0	2,2	7 613,1	16,4	0,1	
Osakesijoitukset	20 242,4	43,7	20 455,0	44,2	2,4	
Noteeratut osakkeet	16 185,7	35,0	16 398,3	35,4	1,1	6,2
Pääomasijoitukset	3 315,1	7,2	3 315,1	7,2	7,0	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	741,5	1,6	741,5	1,6	8,1	
Kiinteistösijoitukset	5 879,8	12,7	5 896,7	12,7	2,9	
Suorat kiinteistösijoitukset	5 279,9	11,4	5 279,7	11,4	2,4	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	599,9	1,3	617,0	1,3	7,0	
Muut sijoitukset	2 415,8	5,2	7 418,8	16,0	-4,2	
Hedge-rahastosijoitukset	1 582,4	3,4	1 582,4	3,4	2,9	4,3
Hyödykesijoitukset	-3,7	0,0	-13,8	0,0	-	
Muut sijoitukset	837,2	1,8	5 850,2	12,6	-13,9	
Sijoitukset yhteensä	46 286,8	100,0	46 292,7	100,0	1,1	2,2
Johdannaisten vaikutus			-6,0	0,0		
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	46 286,8		46 286,8	100,0		

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 0,7 vuotta

Avoin valuuttaposition on 23,5 % sijoitusten markkina-arvosta.

Kokonaistuottoprosentti sisältää sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO

	Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle
	30.6.2018	30.6.2018	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
	milj. e	milj. e	%	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	-18,8	18 476,7	-0,1	1,0	1,6
Lainasaamiset ¹⁾	16,1	942,2	1,7	1,7	3,4
Joukkovelkakirjalainat	-36,4	15 920,2	-0,2	1,0	1,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	1,5	1 614,3	0,1	0,4	5,4
Osakesijoitukset yhteensä	473,8	19 625,1	2,4	8,0	14,8
Noteeratut osakkeet ³⁾	172,9	15 490,4	1,1	8,3	13,9
Pääomasijoitukset ⁴⁾	214,5	3 070,5	7,0	6,9	14,7
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	86,4	1 064,2	8,1	5,7	26,8
Kiinteistösijoitukset yhteensä	165,9	5 778,4	2,9	1,6	5,0
Suorat kiinteistösijoitukset	123,8	5 178,5	2,4	1,3	4,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	42,1	600,0	7,0	4,5	7,4
Muut sijoitukset	-95,5	2 250,4	-4,2	-2,9	-2,2
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	36,1	1 257,3	2,9	-1,8	-1,0
Hyödykesijoitukset	10,7	-28,7	-	-121,1	-
Muut sijoitukset ⁷⁾	-142,2	1 021,8	-13,9	-2,3	-2,7
Sijoitukset yhteensä	525,4	46 130,7	1,1	3,8	7,3
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-17,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	508,4	46 130,7	1,1	3,8	7,2

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratraktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat
Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

VERTAILUSSA ILMARISEN JA MARKKINOIDEN TUOTTOJA

Pitkän aikavälin keskituottoja

%	Ilmarinen	Suomalaiset osakkeet ¹⁾	Eurooppalaiset osakkeet ²⁾	Euro valtionlainat ³⁾	Euro yrityslainat ⁴⁾
H1/2018	1,1	9,6	-0,3	0,5	-0,7
2017	7,2	11,5	10,6	0,1	2,4
2016	4,8	13,3	1,7	3,3	4,7
Keskituotto 5 vuodelta	6,5	17,2	8,9	4,0	3,2
Keskituotto 10 vuodelta	4,9	9,0	5,8	5,0	4,8
Keskituotto vuodesta 1997	5,8	10,3	6,5	4,9	4,7
Reaalikeskituotto 5 vuodelta	5,9	16,5	8,2	3,4	2,5
Reaalikeskituotto 10 vuodelta	3,7	7,7	4,6	3,8	3,6
Reaalikeskituotto vuodesta 1997	4,2	8,6	4,9	3,3	3,1

¹⁾ Finland, OMX Helsinki Cap Index GI, Total Return, Close

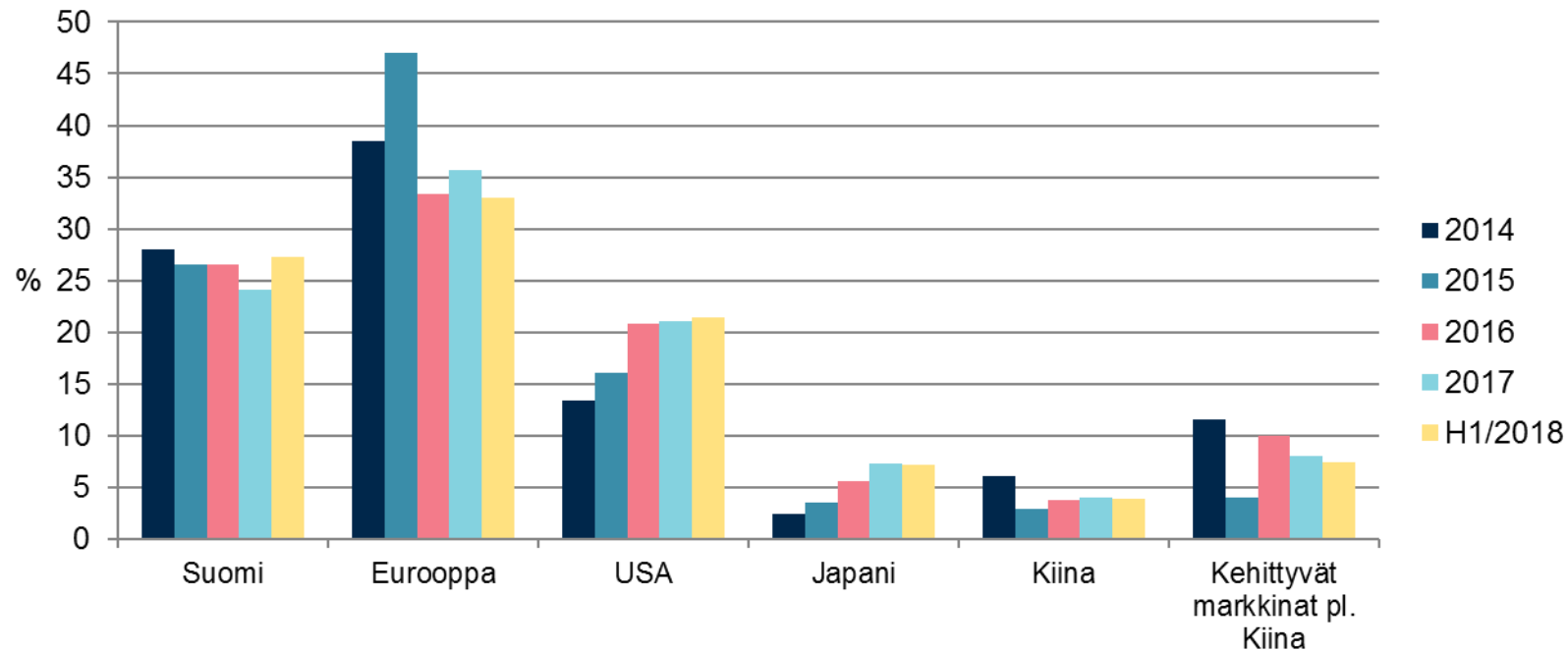
²⁾ Europe, STOXX, 600 Index, Total Return, Close

³⁾ IBOXX Euro Sovereign Overall Total Return Index

⁴⁾ IBOXX Euro Corporates Overall Total Return Index (investment grade)

KOTIMAISTAISTEN LISTATTUJEN OSAKESIJOITUSTEN OSUUS KASVOI

Listattujen osakkeiden maantieteellinen jakauma

OMISTUS SUOMALAISISSA PÖRSSIYHTIÖISSÄ

4,4 MILJARDIA EUROA

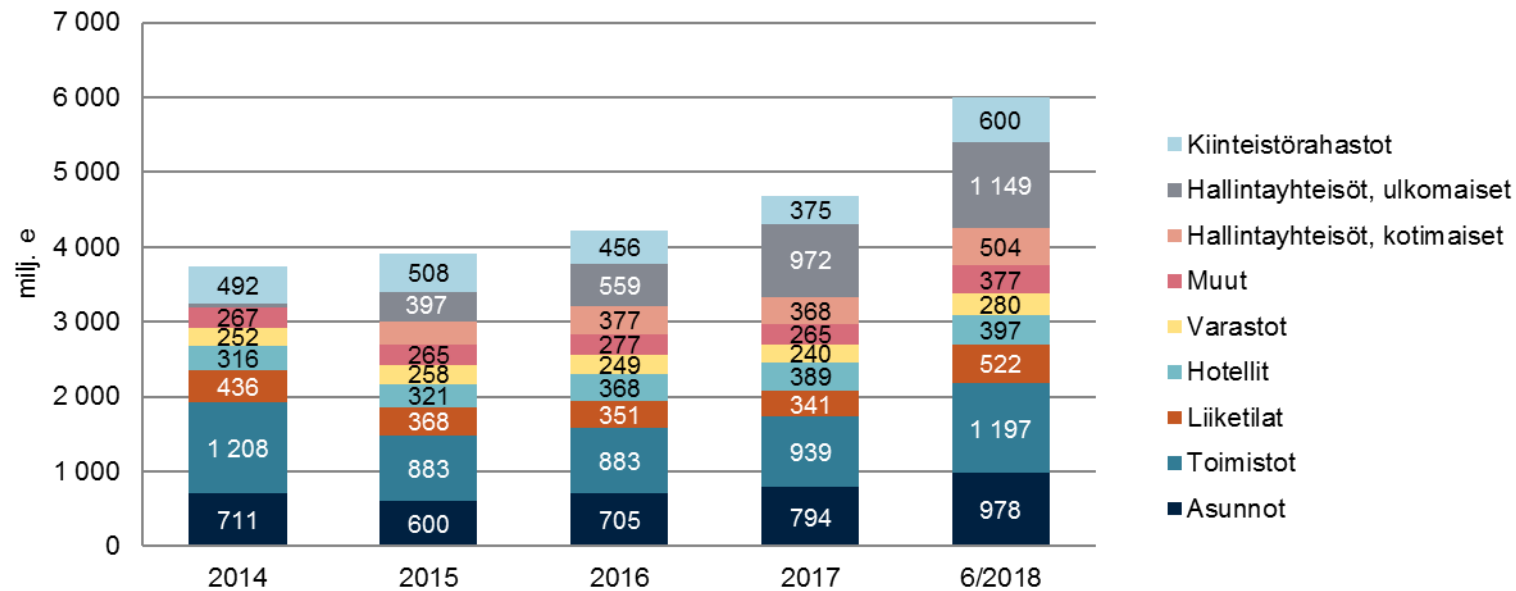
Suurimmat kotimaiset listatut osakeomistukset

	Milj.e	30.6.2018	31.12.2017
↑	Neste Oyj	395	250
↑	Stora Enso Oyj	362	246
	Kojamo Oyj	307	listautui 19.6.2018
↑	UPM-Kymmene Oyj	290	182
↑	Kone Oyj	205	187
↑	Wärtsilä Oyj	200	157
↑	Nokia Oyj	189	123
↑	Fortum Oyj	160	102
↓	Sampo Oyj	160	169
↑	Nokian Renkaat Oyj	120	111

	Prosentteina	30.6.2018	31.12.2017
	Nurminen Logistics Oyj	19,8	19,8
↑	Talenom Oyj	17,2	0,0
	Digia Oyj	14,6	14,6
	Kojamo Oyj	12,0	listautui 19.6.2018
↓	QT Group Oyj	10,1	14,3
↑	Consti Yhtiöt Oyj	9,9	4,0
↑	Panostaja Oyj	8,1	0,0
	Martela Oyj	8,1	8,1
	Incap Oyj	7,6	7,6
↓	CapMan Oyj	7,4	7,5

KIINTEISTÖSIIJOITUKSET KASVOIVAT FUUSION MYÖTÄ, MYYNNIT JA INVESTOINNIT SAMALLA TASOLLA

Kiinteistösijoitusten jakauma

SIJOITUSJAKAUMA KÄYVIN ARVOIN

SIJOITUSJAKAUMA (KÄYVIN ARVOIN)	Perusjakauma					Riskijakauma			
	30.6.2018 milj.eur	30.6.2018 %	30.6.2017 milj.eur	30.6.2017 %	31.12.2017 milj.eur	30.6.2018 milj.eur	30.6.2018 %	30.6.2017 %	31.12.2017 %
Korkosijoitukset yhteensä	17 748,7	38,3	15 606,9	40,5	15 158,4	12 522,1	27,1	26,5	22,9
Lainasaamiset ¹⁾	916,3	2,0	898,7	2,3	833,1	916,3	2,0	2,3	2,1
Joukkovelkakirjalainat	15 794,5	34,1	13 407,1	34,8	13 980,8	3 992,8	8,6	15,8	11,5
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	1 038,0	2,2	1 301,1	3,4	344,6	7 613,1	16,4	8,4	9,2
Osakesijoitukset yhteensä	20 242,4	43,7	16 696,7	43,4	17 755,9	20 455,0	44,2	43,1	44,4
Noteeratut osakkeet ³⁾	16 185,7	35,0	13 336,8	34,6	14 017,8	16 398,3	35,4	34,3	34,9
Pääomasijoitukset ⁴⁾	3 315,1	7,2	2 392,9	6,2	2 600,6	3 315,1	7,2	6,2	6,6
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	741,5	1,6	967,0	2,5	1 137,4	741,5	1,6	2,5	2,9
Kiinteistösijoitukset yhteensä	5 879,8	12,7	4 384,7	11,4	4 682,9	5 896,7	12,7	11,4	11,9
Suorat kiinteistösijoitukset	5 279,9	11,4	3 954,3	10,3	4 308,4	5 279,7	11,4	10,3	10,9
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	599,9	1,3	430,4	1,1	374,6	617,0	1,3	1,1	1,0
Muut sijoitukset	2 415,8	5,2	1 818,9	4,7	1 757,9	7 418,8	16,0	17,3	17,6
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	1 582,4	3,4	774,7	2,0	748,6	1 582,4	3,4	2,0	1,9
Hyödykesijoitukset	-3,7	0,0	7,2	0,0	-15,2	-13,8	0,0	0,2	0,1
Muut sijoitukset ⁷⁾	837,2	1,8	1 037,0	2,7	1 024,4	5 850,2	12,6	15,0	15,6
Sijoitukset yhteensä	46 286,8	100,0	38 507,22	100,0	39 355,1	46 292,7	100,0	98,3	96,8
Johdannaisten vaikutus						-6,0	0,0	1,7	3,2
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	46 286,8	100,0	38 507,2	100,0	39 355,1	46 286,8	100,0	100,0	100,0

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio oli 0,7 vuotta

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infratruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

32 7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

KIITOS

www.ilmarinen.fi
[@ilmarinen_tweet](https://twitter.com/ilmarinen_tweet)

ILMARINEN

PAREMPAA
ELÄMÄÄ,
OLE HYVÄ.